

היא זכתה להתקפה קשה כמעט מכל המשיחיים בשיבה, כולל חברי מפא"י, שהיו רוב. תמהה שרת העבודה: "מה חשבתם? שתצאו מכאן ללשכות עם עשרות אלפי ימי עבודה?"

עובדי הלשכות הם האחרונים להיות כה תמימים בעניני עבודה. הם לא ציפו לזה. הם ביקשו משרת העבודה פתרון כלשהו.

הממשלה טעתה קצת

שרת העבודה, כחברת הממשלה, חייבת היתה לראות את הבעיה הכלכלית בשלמותה. היא לא יכלה להרשות מידה רבה של יצירת עבודה בלתי פרודוקטיבית. זה היה עלול לערער ערעור נוסף את מצבה המשקי של המדינה.

האמת, כרגיל, היתה מסובכת בהרבה: הממשלה עצמה היא שתכננה את חוסר היעילות. היא רצתה ליצור גורם שילחץ על הפועלים להוריד את שכרם ואת רמת החיים שלהם, להגביר איכות העבודה ופריורה, מתוך פחד הפיטורים המתמיד.

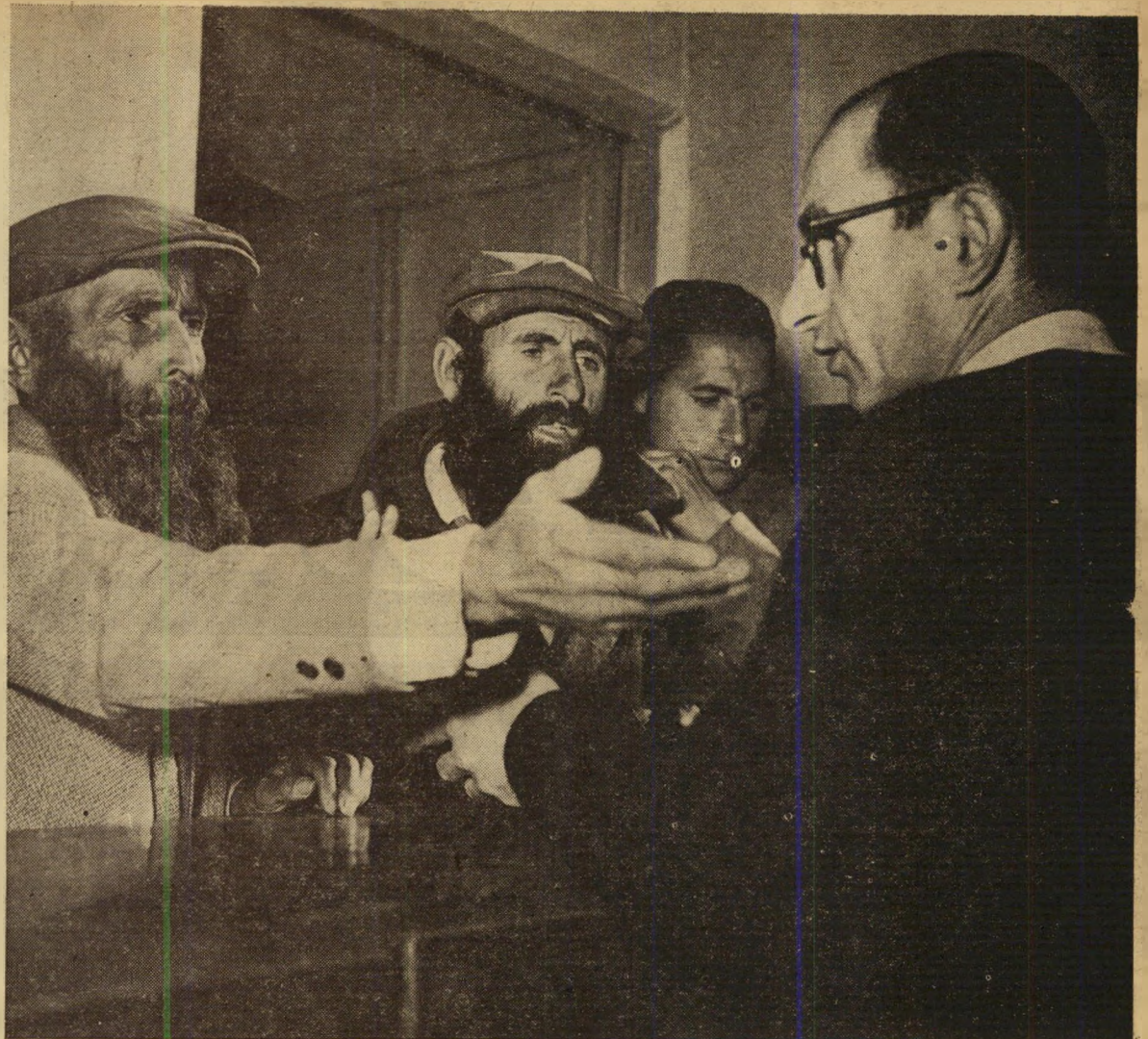
הממשלה התכוונה ללא יותר משלשה אחוזים של מובטלים בין 400.000 המפרנסים בארץ. מספר כזה נחשב בעיני כלכלנים שמרנים למידה נורמלית, שעדיין אינה מסוגלת לערער את המשק הממלכתי.

האבטלה הממשית הגיעה ל-40.000, בהתאם להערכות הזהירות ביותר, שהם כ-10% מכלל המפרנסים. לזאת לא ציפתה גם ממשלת ישראל.

לגולדה אין ארנבת

עובדי לשכות העבודה ידעו היטב מדוע הרימו קול זעקה. תוכניות התעסוקה נכשלו בעבר, אם כי היו מיועדות למספר קטן בהרבה של מובטלים. לא קשה היה להם לשער מה עומד לקרות בזמן הקרוב ביותר.

שרת העבודה לא יכלה, עם כל רצונה הטוב, לשנות את העובדות הכלכליות החדשות שנוצרו במדינה, לא הוציאה ארנבת מן הכובע. גם בחינוכיותיה החרודים ביותר לא הבטיחה יותר מתעסוקה חלקית לעשרת אלפים איש, אם, כמובן, יתגשמו התוכניות שהכין משרד העבודה, ואם תזכה בשיתוף פעולה מצד משרד האוצר וגורמים אחרים.

פקידי לשכת העבודה, העומדים בחזית הראשונה של הצעקות וההתרגזויות היומיומיות

שוק העבדים

ביקורו של זאב מימון בלשכת העבודה הפעם, היה שונה מבקורו האחרון לפני שנתיים. או היתה תמונת התור הדגונית: פועלים שחורים לסוגיהם. עתה נשתנתה ה"חמונה" נשתנו הפרצופים.

בין הממתנינים בתור רב מספר הזבנים, הפקידים, המלצרים. אלה מיואשים ביותר, כיון שלא היו רגילים לחוסר עבודה ואין להם עבודה יומית. בענפים אלה יש, בדרך כלל, או עבודה קבועה או אבטלה מוחלטת. אי אפשר לשלחם, כמו את הפועל הרגיל ליום עבודה במקום אחד ולאחר כמה ימים למסור להם יום עבודה במקום שני. להמציא עבודה קבועה קשה בהרבה יותר מעבודה זמנית.

התהליך בלשכת העבודה בשביל אדם שזו הפעם הראשונה להיות מחוסר עבודה הוא מסובך, לעתים חולף השבוע עד שהעובד זוכה להגיע לכלל רישום כמבקש עבודה. בדיקת מקצועיותו נמשכת ימים, קביעת דרגתו המקצועית גם היא תהליך מסורבל וממושך.

אם רוצה העובד שימירו בו כאדם שאינו מסוגל לעבוד עבודה גופנית קשה, עליו להצטייד בתעודות המתאימות מטעם קופת חולים. זו, ביודעה את מצב שוק העבודה, משתפת פעולה עם לשכת העבודה, אינה ממחרת להוציא תעודות כאלו.

הלשכה בודקת אם שילם העובד את ה"מסים" ההסתדרותיים כסדרם. אם לא שילם, עליו לבזבז עוד ימים של התרוצצות בלשכת המס, לשם קביעה מדויקת של תאריכי הפסקת העבודה.

סוף סוף נגמר כל זה, העובד מגיע אל המנוחה והנחלה: הוא זוכה בפנקס הירוק - פנקס מחוסר עבודה.

ההתרוצצות מתחילה רק עכשיו מתחילה ההתרוצצות האמיתית. מדי בוקר על העובד להרשם בלשכה, לשוב בערב להיוודע אם מצפה לו, למחרת, יום עבודה. כמובן שאין פועל סומך על נסים ומחכה בין הרשמה אחת לשנייה. הוא מנסה, בדרכים שונות, להציע את שרותו בשוק העבודה הבלתי-מאורגן.

בשעות לפני הצהרים אפשר לראות

רק עכשיו מתחילה ההתרוצצות האמיתית. מדי בוקר על העובד להרשם בלשכה, לשוב בערב להיוודע אם מצפה לו, למחרת, יום עבודה. כמובן שאין פועל סומך על נסים ומחכה בין הרשמה אחת לשנייה. הוא מנסה, בדרכים שונות, להציע את שרותו בשוק העבודה הבלתי-מאורגן.

בשעות לפני הצהרים אפשר לראות

רק עכשיו מתחילה ההתרוצצות האמיתית. מדי בוקר על העובד להרשם בלשכה, לשוב בערב להיוודע אם מצפה לו, למחרת, יום עבודה. כמובן שאין פועל סומך על נסים ומחכה בין הרשמה אחת לשנייה. הוא מנסה, בדרכים שונות, להציע את שרותו בשוק העבודה הבלתי-מאורגן.

בשעות לפני הצהרים אפשר לראות

שרת-העבודה גולדה מאירסון מועמדים טבעיים לבית-הסיהר...

מנהל-לשכה יוסף מרגלית

השכל אינו עוזר תמיד...

מה חשבתם?

כשנפגשה גולדה מאירסון עם באי-כוח לשכות העבודה מכל קצות הארץ, נדהמה.